

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ
UNIVERSITY OF PATRAS

ΤΕΛΕΤΗ ΑΝΑΓΟΡΕΥΣΗΣ

John H. McDowell

Καθηγητού Φιλοσοφίας

σε Επίτιμο Διδάκτορα
της Σχολής Ανθρωπιστικών & Κοινωνικών Επιστημών
του Πανεπιστημίου Πατρών

ΤΕΤΑΡΤΗ 17 ΙΟΥΝΙΟΥ 2015

ώρα 19.00

ΑΙΘΟΥΣΑ ΤΕΛΕΤΩΝ «ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΕΛΥΤΗΣ»

(Κτίριο Διοίκησης Πανεπιστημίου Πατρών)

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Προσφώνηση από την Πρύτανη του Πανεπιστημίου Πατρών,
Καθηγήτρια Βενετσάνα Ε. Κυριαζοπούλου

Χαιρετισμός από τον Κοσμήτορα της Σχολής
Ανθρωπιστικών & Κοινωνικών Επιστημών,
Καθηγητή Χρήστο Α. Τερέζη

Χαιρετισμός από τον Πρόεδρο του Τμήματος Φιλοσοφίας,
Αναπληρωτή Καθηγητή Μιχαήλ Θ. Παρούση

Παρουσίαση του τιμώμενου
από τον Επίκουρο Καθηγητή του Τμήματος Φιλοσοφίας
Κωνσταντίνο Κ. Παγωνδιώτη

Αναγόρευση του Καθηγητή John H. McDowell
σε Επίτιμο Διδάκτορα
της Σχολής Ανθρωπιστικών & Κοινωνικών Επιστημών
από τον Κοσμήτορα, Καθηγητή Χρήστο Α. Τερέζη

Ανάγνωση του Τίτλου του Επιτίμου Διδάκτορος
από την Πρύτανη του Πανεπιστημίου Πατρών

Περιένδυση του τιμώμενου με την τήβεννο
και επίδοση του μεταλλίου του Πανεπιστημίου Πατρών
από την Πρύτανη στον τιμώμενο

Ομιλία του τιμώμενου, Καθηγητή John H. McDowell,
με τίτλο: «Philosophy and the human»

Δεξίωση

John H. McDowell Καθηγητής Φιλοσοφίας

Ο John McDowell γεννήθηκε στο Boksburg της Νοτίου Αφρικής το 1942 και σπούδασε στο University College της Ροδεσίας και Νυασαλάνδης και στο New College της Οξφόρδης. Από το 1966 έως το 1986 δίδαξε φιλοσοφία στην Οξφόρδη και στη συνέχεια μετακινήθηκε στις Ηνωμένες Πολιτείες, όπου από το 1986 έως σήμερα είναι Καθηγητής Φιλοσοφίας στο Πανεπιστήμιο του Pittsburgh. Έχει, επίσης, διδάξει ως επισκέπτης Καθηγητής, μεταξύ άλλων, στο Πανεπιστήμιο του Harvard, στο Πανεπιστήμιο του Michigan, στο UCLA και στο Πανεπιστήμιο του Princeton. Είναι μέλος της Βρετανικής Ακαδημίας και της Αμερικανικής Ακαδημίας Τεχνών και Επιστημών. Το 2010 βραβεύτηκε από το Andrew Mellon Foundation με το βραβείο Distinguished Achievement Award. Ο John McDowell είναι ένας από τους σημαντικότερους σύγχρονους φιλοσόφους με μεγάλη συνεισφορά σε πολλούς τομείς της φιλοσοφίας και ιδιαίτερα στη φιλοσοφία της γλώσσας, την αρχαία φιλοσοφία, την ηθική, τη φιλοσοφία του νου, τη γνωσιολογία και τη μεταφυσική. Στο ξεκίνημα της ακαδημαϊκής του σταδιοδρομίας μετέφρασε και σχολίασε τον Θεαίτητο του Πλάτωνα και επιμελήθηκε την μετά θάνατον έκδοση του εξαιρετικού βιβλίου του Gareth Evans *The Varieties of Reference*. Το δημοσιευμένο έργο του McDowell αποτελείται κυρίως από άρθρα, αρκετά από τα οποία έχουν επανεκδοθεί σε συγκεντρωτικούς τόμους. Το σημαντικότερο, όμως, έργο του είναι το βιβλίο *Mind and World*, το οποίο εκδόθηκε το 1994 και έκτοτε έχει τύχει παγκόσμιας αναγνώρισης και θεωρείται ένα από τα σημαντικότερα φιλοσοφικά έργα του δεύτερου μισού του 20ού αιώνα. Το βιβλίο έχει μεταφραστεί σε πολλές γλώσσες, προσφάτως και στα Ελληνικά υπό τον τίτλο *Ο Νους και ο Κόσμος* (Μετάφραση & Εισαγωγή: Θ. Σαμαρτζής, Επίμετρο: Α. Μπαλτάς, Π.Ε.Κ., 2013). Γύρω από το συγκεκριμένο βιβλίο αλλά και το υπόλοιπο έργο του McDowell διεξάγεται μια εξαιρετικά γόνιμη συζήτηση τόσο από αναλυτικούς όσο και από ηπειρωτικούς φιλοσόφους, ενώ έχει εκδοθεί πληθώρα βιβλίων και άρθρων αφιερωμένων στη σκέψη του. Στη συζήτηση αυτή συμμετέχει ενεργά και η ελληνική φιλοσοφική κοινότητα. Ο McDowell δείχνει ότι οι κυρίαρχες προσεγγίσεις για τη σχέση νου και κόσμου προϋποθέτουν ότι η φύση είναι η επικράτεια του φυσικού νόμου -δηλαδή ό,τι κατανοείται ως φύση μέσα στο πλαίσιο της νεότερης φυσικής επιστήμης. Κατ' αυτόν τον τρόπο, όμως, η χρήση εννοιών -μια δραστηριότητα που χαρακτηρίζει τη σκέψη- δεν μπορεί να νοηθεί ως τμήμα της φύσης. Για τον ίδιο λόγο η αντιληπτική εμπειρία και η σωματική πράξη, στο βαθμό που θεωρούνται ότι ανήκουν στη φύση, εκλαμβάνονται ως μη εννοιακές ικανότητες. Έτσι όμως δημιουργείται ένα χάσμα μεταξύ της σκέψης και της εμπειρίας ή της σωματικής πράξης. Στόχος του McDowell είναι να μας κάνει να δούμε ότι δεν υπάρχει τέτοιο χάσμα και να απαλλαγούμε από την ανάγκη να κατασκευάσουμε κάποια θεωρία για τη γεφύρωση νου και κόσμου. Για το σκοπό αυτό ο McDowell υποστηρίζει ότι η φύση δεν αποτελείται μόνο από την επικράτεια του φυσικού νόμου αλλά περιλαμβάνει και τη δεύτερη φύση, την οποία τα έλλογα όντα αναπτύσσουν μέσω της εκμάθησης της γλώσσας και της εμπάτισης μέσα στον πολιτισμό.